T078 BL VIII (24) 1444 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Xuất Gia Sự Q4

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ
TYØ NAÏI DA XUAÁT GIA SÖÏ
QUYEÅN 4

Luùc ñoù coù ñoaøn thöông buoân traûi qua gian nan treân bieån trôû veà, raát meät nhoïc neân nguû vuøi. Thaùp tuøng theo ñoaøn thöông buoân naøy coù Bí-soâ Taêng hoä, luùc ñoù Taêng hoä nhìn bieån caû suy nghó: "Nhö Phaät ñaõ daïy coù naêm vieäc nhìn xem khoâng thaáy chaùn: Moät laø ngöôøi ñaày ñuû töôùng Töôïng vöông (voi chuùa), hai laø Chuyeån luaân thaùnh vöông, ba laø bieån caû, boán laø nuùi Dieäu cao vöông, naêm laø Nhö lai ÖÙng cuùng Chaùnh ñaúng giaùc", nhìn xem moät hoài roài nguû thieáp. Luùc ñoù ñoaøn thöông buoân thöùc daäy voäi vaû leân ñöôøng, ñeán khi trôøi saùng môùi phaùt hieän khoâng coù taêng hoä, trong loøng hoang mang buûa ra ñi tìm khaép nôi nhöng khoâng tìm thaáy, moät ngöôøi noùi: "Chuùng ta boû Thaùnh giaû laïi laø ñieàu khoâng toát, neân trôû laïi tìm", moät ngöôøi khaùc noùi: "Thaùnh giaû coù ñaïi oai ñöùc, hieåm naïn trong bieån coøn chòu ñöïng ñöôïc huoáng chi ôû treân ñaát lieàn", noùi roài cuøng tieáp tuïc leân ñöôøng. Luùc ñoù Taêng hoä nguû treân baõi caùt soûi ñeán khi trôøi naéng noùng môùi thöùc daäy, nhìn quanh khoâng coøn ai bieát laø ñoaøn thöông buoân ñaõ ñi, lieàn moät mình ñi veà phía tröôùc, ñi maõi maø khoâng thaáy daáu chaân ngöôøi, laïi thaáy coù moät con ñöôøng nhoû lieàn ñi theo con ñöôøng naøy ñeán moät khu röøng lôùn, trong röøng coù moät ngoâi chuøa nguy nga, trong chuøa ngoaøi chuøa ñeàu trang hoaøng raát ñeïp, coù suoái trong coù ao nöôùc vôùi caây baùu moïc thaønh haøng vaø vôùi caùc loaïi chim quyù nhö Baïch-haïc, Khoång-töôùc, Anh-vuõ, Xaù-lôïi… nhö ôû treân thieân cung. Caùc Bí-soâ ôû ñaây ñeàu ñaày ñuû oai nghi, Taêng hoä cung kính leã roài ñem söï vieäc cuûa mình keå laïi, caùc Bí-soâ daãn vaøo trong nhaø aên, treân baøn aên ñaõ coù thöùc aên doïn saün raát ngon, Bí-soâ hoûi coù ñoùi khoâng, ñaùp coù, Bí-soâ noùi: "Neáu ñoùi thì haõy aên", ñaùp: "Ñôïi Taêng giaø aên seõ cuøng aên", Bí-soâ noùi: "Thaày ñi ñöôøng meät nhoïc neân aên tröôùc, neáu ñôïi tôùi giôø aên seõ coù chuyeän khoâng hay", Taêng hoä aên xong roài ñöùng moät beân. Ñeán giôø aên, trong chuøa ñaùnh kieàn chuøy, chö taêng moãi ngöôøi töï mang baùt ñeán ngoài vaøo baøn theo thöù lôùp, boãng nhieân taát caû ñeàu bieán maát, baùt treân tay

bieán thaønh caây saét, moïi ngöôøi caàm caây saét naøy ñaùnh laãn nhau ñeán khi ñaàu maët teùt ra chaûy maùu khaép ñaát, qua giôø aên roài caûnh chuøa môùi hieän laïi nhö cuõ, caùc Bí-soâ bình phuïc nhö khoâng coù chuyeän gì xaûy ra, caùc caên tòch tónh. Sau ñoù Taêng hoä hoûi caùc Bí-soâ: "Caùc vò ôû ñaây ñaõ taïo nghieäp nhaân gì maø phaûi chòu khoå nhö vaäy?", Bí-soâ ñaùp: "Naøy Taêng hoä, ngöôøi ôû chaâu Thieäm-boä khoâng tin", Taêng hoä noùi: "Toâi ñaõ thaáy tröôùc maét laøm sao khoâng tin", Bí-soâ noùi: "Naøy Taêng hoä, vaøo thôøi Phaät Ca-nhieáp-ba chuùng toâi laø Thanh vaên, saép ñeán giôø aên chuùng toâi ñaùnh nhau, do nghieäp naøy neân nay ôû trong ñòa nguïc naøy chòu khoå baùo nheï, ôû ñaây cheát seõ vaøo ñaïi ñòa nguïc. Khi thaày trôû veà laïi chaâu Thieäm-boä neân noùi laïi cho Taêng giaø bieát saép ñeán giôø aên chôù coù ñaùnh nhau", Taêng hoä nhaän lôøi roài töø giaõ, tieáp tuïc ñi veà phía tröôùc, laïi thaáy moät ngoâi chuøa nguy nga gioáng nhö tröôùc, cuõng thaáy caùc Bí-soâ ñaày ñuû oai nghi... gioáng nhö tröôùc, chæ khaùc laø trong baùt cuûa caùc Bí-soâ naøy laø nöôùc ñoàng soâi, caùc Bí-soâ laáy nöôùc ñoàng soâi naøy taït laãn nhau... qua giôø aên caûnh chuøa hieän laïi nhö cuõ, Taêng hoä cuõng nhö tröôùc hoûi nguyeân do, Bí-soâ noùi: "Chuùng toâi laø Thanh vaên trong thôøi Phaät Ca-nhieáp-ba, ñeán giôø aên ñöôïc caùc moùn aên ngon, khi thaáy coù khach Bí-soâ ñeán, chuùng toâi khôûi nghó ñôïi khaùch ñi roài seõ cuøng nhau aên. Khoâng ngôø trôøi möa keùo daøi suoát baûy ngaøy khaùch khoâng ñi ñöôïc, thöùc aên vì theá hö thoái khoâng aên ñöôïc phaûi ñoå boû. Do thoï cuûa tín thí maø khoâng bình ñaúng thoï thöïc neân phaûi chòu khoå baùo nheï ôû trong ñòa nguïc naøy, sau khi cheát seõ vaøo ñaïi ñòa nguïc. Thaày trôû veà chaâu Thieäm-boä neân noùi laïi cho taêng giaø bieát". Taêng hoä nhaän lôøi roài tieáp tuïc ñi veà phía tröôùc, cuõng thaáy moät ngoâi chuøa nguy nga nhö tröôùc, cuõng coù caùc Bí-soâ oai nghi ñaày ñuû... gioáng nhö tröôùc, chæ khaùc laø caùc Bí-soâ vöøa vaøo baøn aên thì chuøa boãng bò chaùy, caùc Bí-soâ ñeàu bò thieâu ñoát, qua giôø aên caûnh chuøa hieän laïi nhö cuõ. Taêng hoä cuõng nhö tröôùc hoûi nguyeân do, Bí-soâ noùi: "Chuùng toâi laø Thanh vaên trong thôøi Phaät Ca-nhieáp-ba vì phaù giôùi neân bò Taêng giaø taãn xuaát. Chuùng toâi ñi ñeán nôi khaùc ôû chung vôùi nhöõng ngöôøi ñoàng caûnh ngoä. Thôøi gian sau coù moät Bí-soâ trì giôùi tinh taán ñeán, sau ñoù laïi coù moät Bí-soâ trì giôùi ñaày ñuû ñeán cuøng chænh lyù Taêng ñoà vaø quôû traùch chuùng toâi neân chuùng toâi sanh loøng baát nhaãn. Sau ñoù vaøo giôø aên ñaïi chuùng ñang aên, chuùng toâi ñoàng taâm phoùng hoûa ñoát chuøa chaùy ruïi, do nghieäp löïc naøy neân chòu khoå baùo nheï ôû trong ñòa nguïc naøy, sau khi cheát seõ vaøo ñaïi ñòa nguïc. Thaày trôû veà chaâu Thieäm-boä neân noùi laïi cho Taêng giaø bieát". Taêng hoä nhaän lôøi roài tieáp tuïc ñi veà phía tröôùc laïi thaáy coù höõu tình hình theå nhö böùc töôøng hoaëc nhö ñaïi thoï, hoaëc nhö chieác laù... hoaëc nhö coät truï, laïi coù höõu tình bò daây troùi keùo laøm cho ñöùt ñoaïn... Cuoái cuøng Taêng hoä ñeán moät truù xöù cuûa naêm traêm

SOÁ 1444 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA XUAÁT GIA SÖÏ, Quyeån 4 358

tieân nhôn, hoï thaáy Taêng hoä ñeán lieàn noùi vôùi nhau: “Sa moân Thích töû ña ngoân ña ngöõ, chuùng ta khoâng neân cuøng noùi chuyeän”, vì theá khi Taêng hoä xin choã nghæ thì caùc tieân nhôn naøy ñeàu im laëng khoâng noùi. Luùc ñoù coù moät tieân nhôn töø bi noùi vôùi caùc tieân nhôn: “Leõ naøo chuùng ta khoâng cho sa moân naøy moät choã nghæ hay sao?”, caùc tieân nhôn noùi: “Cho choã nghæ nhöng khoâng cuøng noùi chuyeän”, noùi roài chæ cho Taêng hoä moät caên phoøng troáng. Taêng hoä vaøo phoøng röûa chaân roài tónh toïa, ñoan thaân chaùnh nieäm, vaøo ñaàu ñeâm boãng coù nhieàu tieân nöõ ñeán yeâu caàu taêng hoä noùi phaùp yeáu, Taêng hoä noùi: “Toâi bò caùc tieân nhôn cheá phuïc khoâng cho noùi chuyeän neân ñöôïc ôû trong phoøng naøy, caùc vò baûo toâi noùi phaùp yeáu coù phaûi muoán toâi bò ñuoåi khoûi choã naøy khoâng?”, caùc tieân nöõ töï nghó: “Sa moân naøy töø xa môùi ñeán chaéc laø meät nhoïc, chuùng ta neân ñi”, nghó roài lieàn boû ñi, sau nöûa ñeâm laïi ñeán yeâu caàu noùi phaùp yeáu, Taêng hoä cuõng ñaùp nhö laàn tröôùc, caùc tieân nöõ laïi boû ñi, cuoái ñeâm laïi ñeán yeâu caàu noùi phaùp yeáu nöõa, Taêng hoä cuõng ñaùp nhö tröôùc. Luùc ñoù caùc tieân nöõ noùi: “Trôøi ñaõ saùng roài taïi sao khoâng ñi. Thaùnh giaû khoâng nhôù lôøi Phaät daïy, ñeán choã khuûng boá phaûi nhaãn chòu hay sao?”, Taêng hoä nghe roài lieàn muoán ra ñi, laïi nghó: “Caùc tieân nhôn naøy ñeàu laø dò hoïc, ta neân noùi keä theo sôû hoïc cuûa hoï cho hoï nghe ñeå hoï Hoan-hæ”, nghó roài lieàn noùi keä: “Loõa hình vaø toùc daøi, Boâi tro vaø nhòn aên, Naèm ñaát, taém röûa thaân, Ngoài xoåm vaø nieäm taø, Caùc phaùp taø nhö vaäy, Khoâng theå thoaùt sanh töû, Chæ tröø phaùp chaân dieäu, Trang nghieâm nôi töï thaân, Chaùnh kieán truï tö duy, Seõ ñoaïn tham saân si, Töø bi haønh hæ xaû, Khoâng gieát haïi chuùng sanh, Sieâng tu nôi hoïc xöù, Chaân sa moân nhö vaäy, Cuõng laø Baø-la-moân, Khoâng khaùc taùnh Bí-soâ”. Caùc tieân nhôn nghe roài lieàn noùi vôùi nhau: “Ngöôøi naøy tuïng kinh cuûa chuùng ta”, noùi roài lieàn laéng nghe lôøi keä, Taêng hoä keá thuyeát kinh Thaønh duï khieán hoï ñöôïc giaùc ngoä, vöøa nghe kinh xong caùc tieân nhôn

SOÁ 1444 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA XUAÁT GIA SÖÏ, Quyeån 4 359

lieàn chöùng quaû thöù ba, ñoàng thanh noùi raèng: “Thieän thuyeát, kinh naøy thaät vi dieäu”. Taùn thaùn roài cuøng ñeán choã taêng hoä xin ñöôïc xuaát gia vaø ñöôïc thoï caän vieân, Taêng hoä noùi: “Caùc vò coù tin taâm taêng thöôïng nhö vaäy thaät laø toát, vì nhö lôøi Phaät daïy, ngöôøi xuaát gia coù naêm lôïi ích: 1. Coâng ñöùc xuaát gia laø töï lôïi cuûa ta, khoâng chung vôùi ngöôøi khaùc, theá neân ngöôøi trí caàu xuaát gia. 2. Töï bieát ta laø ngöôøi thaáp keùm bò ngöôøi khaùc sai khieán, sau khi xuaát gia laïi ñöôïc ngöôøi khaùc leã baùi cuùng döôøng vaø taùn thaùn, theá neân ngöôøi trí caàu xuaát gia. 3. Töø coõi naøy meänh chung seõ sanh leân coõi trôøi, rôøi khoûi ba ñöôøng aùc, theá neân ngöôøi trí caàu xuaát gia. 4. Do töø boû theá tuïc xuaát ly sanh töû, seõ ñöôïc an oån nôi Nieát-baøn voâ thöôïng, theá neân ngöôøi trí caàu

xuaát gia. 5. Thöôøng ñöôïc chö Phaät, chuùng Thanh vaên vaø caùc baäc Thaéng thöôïng nhôn taùn thaùn, theá neân ngöôøi trí caàu xuaát gia. Caùc vò neân kheùo quaùn naêm lôïi ích naøy, khôûi taâm aân troïng rôøi boû löôùi theá tuïc ñeå caàu ñaïi coâng ñöùc. Nay ta ñoä cho caùc vò xuaát gia, caùc vò muoán ôû ñaây hay ñeán choã Phaät?", caùc tieân nhôn ñaùp: "Muoán cuøng toân giaû ñeán choã Phaät xuaát gia, khoâng bieát duøng thaàn löïc cuûa toân giaû hay duøng thaàn thoâng cuûa chuùng toâi ñeå ñeán ñoù?". Taêng hoä nghe noùi roài taâm khoâng vui töï nghó: "Caùc tieân nhôn nghe ta noùi phaùp lieàn chöùng ñöôïc quaû cao, ta tuy ñöôïc giaûi thoaùt nhöng laïi khoâng chöùng ñöôïc quaû aáy", nghó roài lieàn noùi vôùi caùc tieân nhôn: "Haõy ñôïi toâi moät chuùt, toâi coøn coù vieäc caàn laøm", noùi roài ñeán beân goác caây kieát giaø phu toïa, ñoan thaân chaùnh nieäm, taâm yù tòch nhieân, khoâng bao laâu sau phieàn naõo ñoán tröø chöùng ñöôïc quaû A- la-haùn, thoaùt ly ba coõi nhö dao caét muøi thôm, khoâng sinh saân haän, xem vaøng nhö ñaát khoâng khaùc, ñaùng ñöôïc chö thieân Ñeá-thích, Phaïm vöông cuùng döôøng. Chöùng quaû roài lieàn baûo caùc tieân nhôn: "Haõy naém laáy cheùo y cuûa toâi ñeå nöông thaàn löïc cuûa toâi ñeán choã Phaät". Luùc ñoù ñoaøn thöông buoân naêm traêm ngöôøi ñang döøng ngöïa xe ôû giöõa ñöôøng ñeå nghæ ngôi, töøa xa troâng thaáy Taêng hoä nöông hö khoâng ñi ñeán lieàn hoûi voïng leân: "Thaùnh giaû ñang ñònh ñi ñaâu?", ñaùp: "Naêm traêm tieân nhôn naøy muoán xuaát gia neân toâi ñöa hoï ñeán choã Phaät", naêm traêm thöông nhôn nghe roài cuøng noùi: "Thaùnh giaû, chuùng toâi cuõng muoán xuaát gia, xin Thaùnh giaû haõy hieän thaân xuoáng, chôø chuùng toâi ñem taøi vaät giao cho ngöôøi nhaø roài cuøng ñi". Sau khi hoï phaân phoù taøi vaät xong roài, Taêng hoä cuøng moät ngaøn ngöôøi naøy ñi ñeán choã Phaät, luùc ñoù Phaät ñang thuyeát phaùp cho voâ löôïng traêm ngaøn ñaïi chuùng vaây quanh, töø xa thaáy ñoaøn ngöôøi cuûa Taêng hoä ñi ñeán lieàn baûo ñaïi

chuùng: "Caùc thaày coù thaáy Bí-soâ taêng hoä cuøng moät ngaøn ngöôøi kia ñang ñi ñeán ñaây khoâng?", ñaùp: AØ coù thaáy, Phaät noùi: "Theá gian cuùng döôøng khoâng baèng ngöôøi naøy giaùo hoùa ngöôøi khaùc xuaát gia vaø ñieàu phuïc teá ñoä hoï". Luùc ñoù Taêng hoä ñeán ñaûnh leã Phaät roài ngoài moät beân baïch Phaät: "Theá toân, caùc toäc taùnh töû naøy goàm coù moät ngaøn ngöôøi ñeàu muoán ôû trong phaùp luaät thieän thuyeát xuaát gia vaø thoï caän vieân thaùnh taùnh Bí-soâ, cuùi xin Phaät töø bi thöông xoùt chaáp thuaän". Phaät noùi: "Thieän lai Bí-soâ, ôû trong giaùo phaùp cuûa ta kheùo tu phaïm haïnh, thaønh ñaïi sa moân". Phaät vöøa noùi xong, caû ngaøn ngöôøi ñeàu raâu toùc töï ruïng, thaân maëc ca sa nhö ñaõ töøng caïo toùc, traûi qua baûy ngaøy ñaày ñuû oai nghi nhö Bí-soâ moät traêm tuoåi haï. Phaät noùi phaùp yeáu cho hoï roài töï moãi ngöôøi ñoan thaân chaùnh nieäm, taâm yù tòch nhieân, khoâng bao laâu sau phieàn naõo ñoán tröø chöùng ñöôïc quaû A-la-haùn, thoaùt ly ba coõi nhö dao caét muøi thôm, khoâng sinh saân haän, xem vaøng nhö ñaát khoâng khaùc, ñaùng ñöôïc chö thieân Ñeá-thích, Phaïm vöông cuùng döôøng. Luùc ñoù taêng hoä baïch Phaät: "Theá toân, ôû choã kia con thaáy coù caùc

höõu tình hoaëc thaân nhö böùc töôøng… gioáng nhö ñoaïn vaên treân, khoâng bieát hoï ñaõ taïo nhöõng nghieäp gì maø chòu quaû baùo aáy?”, Phaät noùi: “Naøy Taêng hoä, taát caû höõu tình ñaõ töï taïo nghieäp trôû laïi töï thoï quaû baùo, khoâng ai thay theá ñöôïc. Quaù khöù trong Hieàn kieáp khi con ngöôøi soáng thoï hai vaïn tuoåi coù ñöùc Phaät ra ñôøi hieäu laø Ca-nhieáp-ba ôû trong röøng Thi-loäc choã Tieân nhôn ñoïa xöù, luùc ñoù coù caùc Caàu-tòch ôû choã ñöùc Phaät aáy. Nhöõng chuùng sanh hình daùng nhö vaùch töôøng laø do laøm dô baån vaùch töôøng trong choán giaø lam neân chòu quaû baùo ñoù. Nhöõng chuùng sanh hình daùng nhö coät truï laø do khaïc nhoå hæ muõi laøm dô baån coät truï trong choán giaø lam neân chòu quaû baùo ñoù. Chuùng sanh coù hình daùng nhö caùi muoảng chính laø caùc Caàu- tòch phaân chia nöôùc maät trong giaø lam, luùc ñoù caàu tòch ñang röûa muoảng, coù khaùch Bí-soâ ñeán hoûi: “Ñaõ doïn ñöa nöôùc uoáng phi thôøi cho Taêng giaø chöa?”, caàu tòch ñaùp: “Ñaõ doïn ñöa xong roài, khoâng thaáy toâi ñang röûa muoảng hay sao?”, do quaùt maéng Bí-soâ neân caàu tòch phaûi chòu quaû baùo ñoù. Chuùng sanh coù hình daùng nhö caùi coái chính laø Bí-soâ vì muoán giaõ meø neân ñeán choã caàu tòch giöõ kho hoûi möôïn caùi coái, caàu tòch giöõ kho noùi: “Ñaïi ñöùc haõy chôø moät chuùt, toâi queân maát noù ôû ñaâu roài, chuùt nöõa tìm ra seõ ñöa cho ñaïi ñöùc”, Bí-soâ noåi giaän noùi: “Neáu toâi töï do laáy coái thì khoâng luaän laø giaõ meø maø coøn giaõ luoân thaân ngöôi”, caàu tòch suy nghó: “Neáu ta traû lôøi vò aáy seõ giaän theâm”, nghó roài neân im laëng, ñôïi khi vò ñoù heát giaän môùi ñeán noùi vôùi vò aáy raèng: “Thaày coù bieát toâi laø ngöôøi nhö theá naøo khoâng?”, Bí-soâ noùi: “Ngöôi xuaát gia laøm caàu tòch trong giaùo phaùp cuûa Phaät Ca-nhieáp-ba”, caàu tòch noùi: “Vieäc cuûa ngöôøi xuaát gia thaày coøn

chöa laøm xong neân bò phieàn naõo raøng buoäc, coøn toâi ñaõ giaûi thoaùt. Thaày noùi ra lôøi thoâ aùc neân saùm hoái môùi dieät ñöôïc toäi”, Bí-soâ ñoù tuy thuyeát hoái nhöng vaãn phaûi chòu quaû baùo ñoù. Chuùng sanh coù hình daùng nhö caùi chaõo chính laø tònh nhôn trong chuøa thöøa söï cho caùc Bí-soâ, moät hoâm ñang rang thuoác thaáy Bí-soâ tröøng maét nhìn lieàn sanh loøng oaùn haän coá yù ñaäp beå chaõo neân phaûi chòu quaû baùo ñoù. Chuùng sanh bò daây coät troùi keùo ñöùt ñoaïn chính laø Bí-soâ thoï söï, luùc ñoù coù thí chuû cuùng döôøng vaät duïng cho taêng ñeå duøng luùc trôøi noùng laïnh, Bí-soâ thoï söï naøy ñem y vaät duøng cho muøa noùng ñöa cho Taêng duøng vaøo muøa laïnh, ñem y vaät duøng cho muøa laïnh ñöa cho Taêng duøng vaøo muøa noùng neân phaûi chòu quaû baùo ñoù. Luùc ñoù caùc Bí-soâ coù nghi thænh hoûi Phaät: “Cuï thoï taêng hoä ñaõ töøng taïo haïnh nghieäp gì vaø do nghieäp aáy ñöôïc sinh vaøo nhaø tröôûng giaû giaøu coù laïi ñöôïc xuaát gia, chöùng quaû A-la-haùn laøm ñöôïc vieäc lôïi ích lôùn nhö theá?”, Phaät noùi: “Bí-soâ Taêng hoä ñaõ taïo caùc phöôùc nghieäp neân nay trôû laïi thoï quaû quaû baùo. Quaù khöù trong Hieàn kieáp khi con ngöôøi soáng thoï hai vaïn tuoåi coù ñöùc Phaät ra ñôøi hieäu laø Ca-nhieáp-ba ôû trong röøng Thi loäc choã Tieân nhôn ñoïa xöù, luùc ñoù Taêng hoä cuõng xuaát gia ôû choã ñöùc Phaät ñoù laøm Chuùng

chuû coù naêm traêm ñeä töû, nam nöõ boán phöông ñeàu quy ngöôõng. Vò chuùng chuû naøy tuy kieân trì phaïm haïnh khoâng coù khuyeát phaïm nhöng laïi khoâng chöùng ñöôïc quaû, neân khi saép laâm chuùng lieàn phaùt nguyeän: “Toâi kieân trì phaïm haïnh, tinh taán khoâng löôøi bieáng trong phaùp luaät thieän thuyeát cuûa Phaät Ca-nhieáp-ba, nhöng laïi khoâng ñöôïc chöùng quaû. Nguyeän nhôø coâng ñöùc thieän caên tu phaïm haïnh naøy ôû ñôøi vò lai luùc con ngöôøi thoï moät traêm tuoåi, coù Phaät Thích ca maâu ni ra ñôøi ñaày ñuû möôøi hieäu, toâi seõ ñöôïc xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa vò Phaät aáy, ñoaïn tröø phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn”. Luùc ñoù naêm traêm ñeä töû ñeán hoûi thaày ñaõ phaùt nguyeän thuø thaéng gì, vò chuùng chuû lieàn noùi roõ nguyeän maø mình ñaõ phaùt, caùc ñeä töû nghe roài lieàn noùi: “Neáu OÂ-ba-ñaø-da phaùt nguyeän nhö vaäy, con cuõng nguyeän theo thaày xuaát gia vaø cuøng chöùng quaû A-la-haùn”. Luùc ñoù coù naêm traêm ngöôøi trong thoân ñeán thaêm nghe bieát vieäc naøy cuõng ñoàng nguyeän ñöôïc theo xuaát gia vaø cuøng chöùng quaû A-la-haùn. Naøy caùc Bí-soâ, vò chuùng chuû thuôû xöa chính laø Taêng hoä ngaøy nay, naêm traêm ñeä töû thuôû xöa chính laø naêm traêm tieân nhôn, naêm traêm ngöôøi trong thoân thuôû xöa chính laø naêm traêm thöông nhôn. Vò chuùng chuû thuôû xöa do nhaân duyeân cuùng döôøng taêng giaø neân nay ñöôïc quaû baùo sanh trong nhaø giaøu coù, do xöa phaùt nguyeän aáy neân nay ñöôïc quaû baùo chöùng A-la-haùn; laïi nöõa do thuôû xöa dieàu phuïc roäng khaép neân nay ñöôïc quaû baùo ñieàu phuïc nhieàu ngöôøi, ñoä nhieàu höõu tình laøm vieäc ñaïi lôïi ích nhö

theá. Naøy caùc Bí-soâ, phaûi bieát quaû baùo töï laøm töï thoï, heã taïo nghieäp ñen thì caûm quaû baùo dò thuïc ñen; taïo nghieäp traéng thì caûm quaû baùo dò thuïc traéng… caùc thaày neân hoïc nhö theá.” Luùc ñoù caùc Bí-soâ laïi coù nghi thænh hoûi Phaät: “Bí-soâ hoùa roàng baét ñaàu phaùt taâm töø luùc naøo?”, Phaät noùi: “Quaù khöù trong Hieàn kieáp khi con ngöôøi soáng thoï hai vaïn tuoåi coù ñöùc Phaät ra ñôøi hieäu laø Ca-nhieáp-ba ôû trong röøng Thi loäc choã Tieân nhôn ñoïa xöù ñang thuyeát phaùp cho caùc Thanh vaên: “Naøy caùc Bí-soâ, neân truù nôi A-lan-nhaõ hoaëc trong nuùi, döôùi goác caây, choã tòch tónh… ñoan thaân chaùnh nieäm, tinh taán chôù buoâng lung, caùc thaày neân hoïc nhö theá”. Caùc Bí-soâ vaâng lôøi Phaät daïy, moãi ngöôøi tìm ñeán moät nôi hoaëc treân nuùi Dieäu cao hoaëc beân ao Voâ nhieät…, luùc ñoù coù moät con tieåu long vò Kim suùy ñieåu chuùa baét bay leân khoâng trung, töø treân khoâng nhìn xuoáng thaáy caùc Bí-soâ ñoan thaân chaùnh nieäm tónh toïa lieàn suy nghó: “Caùc Bí-soâ thaät an laïc khoâng nhö ta ñang chòu khoå”, nghó roài lieàn sanh taâm quy ngöôõng, tín taâm aân troïng, sau khi khôûi nieäm naøy lieàn maïng chung, thaùc sanh vaøo nhaø moät Baø-la-moân ôû thaønh Baø-la-neâ-tö. Ñoàng töû naøy ñeán tuoåi tröôûng thaønh lieàn xuaát gia vaø thoï caän vieân, sieâng tu phaïm haïnh, khoâng bao laâu sau phieàn naõo ñoán tröø chöùng ñöôïc quaû A- la-haùn, thoaùt ly ba coõi nhö dao caét muøi thôm, khoâng sinh saân haän, xem vaøng nhö ñaát khoâng khaùc, ñaùng ñöôïc chö thieân Ñeá-thích, Phaïm

vöông cuùng döôøng. Luùc ñoù vò A-la-haùn naøy lieàn quaùn mình ñaõ taïo nghieäp gì, töø ñaâu cheát sinh ñeàn ñaây maø chöùng ñöôïc quaû naøy; quaùn roài lieàn bieát mình töø loaøi roàng cheát ñöôïc sanh vaøo coõi ngöôøi, do thaáy caùc Thanh vaên maø phaùt taâm aân troïng; laïi quaùn thaáy cha meï roàng trong quaù khöù ôû trong Long cung lieàn duøng thaàn thoâng hieän ñeán trong Long cung, thaáy cha meï ñang khoùc lieàn hoûi nguyeân do. Roàng meï noùi: “Con toâi bò Kim suùy ñieåu chuùa baét ñi khoâng bieát ra sao”, vò A-la-haùn noùi: “Toâi chính laø con roàng nhoû aáy, sau khi cheát thaùc sanh trong nhaø Baø-la-moân, sau ñoù xuaát gia nôi Phaät Ca-nhieáp-ba sieâng tu phaïm haïnh, ñoaïn töø phieàn naõo chöùng A-la-haùn”. Roàng meï noùi: “Thaät laø hi höõu khoù tin, vì roàng con cuûa toâi taùnh tình voán aùc ñöôïc sanh vaøo coõi laønh coøn khoù, laøm sao coù theå chöùng ñöôïc A-la-haùn”, vò A-la-haùn noùi: “Toâi thaät ñaõ chöùng quaû, khoâng phaûi noùi hö doái”, roàng meï noùi: “Neáu thaät nhö theá, töø nay veà sau haèng ngaøy xin thænh Thaùnh giaû xuoáng ñaây thoï thöïc”, vò A-la-haùn im laëng nhaän lôøi thænh, haèng ngaøy ñeán trong Long cung thoï thöïc, aên xong môùi trôû veà choã ôû cuûa mình. Vò A-la-haùn naøy coù nuoâi moät caàu tòch, caùc Bí-soâ hoûi caàu tòch: “Thaày cuûa con haèng ngaøy ñi ñeán ñaâu thoï thöïc?”, ñaùp laø khoâng bieát, laïi hoûi taïi sao khoâng ñi theo, ñaùp: “Thaày con coù ñaïi oai ñöùc duøng

thaàn thoâng ñeå ñi, con khoâng coù oai ñöùc laøm sao ñi theo ñöôïc”, caùc Bí-soâ noùi: “Khi thaày con saép ñi, con neân laëng leõ naém laáy cheùo y”, ñaùp: “Con sôï bò rôi xuoáng ñaát”, caùc Bí-soâ noùi: “Coät nuùi Toâ-meâ-loâ vaøo y cuûa thaày con, nuùi coøn khoâng rôùt huoáng chi laø thaân con”. Caàu-tòch nghe lôøi chæ veû neân saép ñeán giôø aên, laëng leõ ñeán choã thaày ñöùng ôû choã khuaát, ñôi khi thaày bay leân hö khoâng lieàn naém laáy cheùo y cuûa thaày bay theo. Khi ñeán trong long cung thaáy saép ñaët hai choã ngoài lieàn hoûi taïi sao, roàng chæ phía sau, luùc ñoù vò thaày môùi bieát laø Caàu-tòch leùn theo sau. Caùc roàng suy nghó: “ Vò thaày ñaõ chöùng quaû coù ñaïi oai ñöùc neân cuùng döôøng thöùc aên cuûa trôøi, coøn vò ñeä töû chöa chöùng neân cuùng döôøng thöùc aên cuûa phaøm phu”, lieàn cuøng döôøng cho hai vò nhö ñaõ nghó. Sau khi aên xong Caàu-tòch thaâu baùt cuûa thaày, thaáy trong baùt coøn soùt vaøi haït côm beøn laáy aên, muøi vò ngon ngoït ôû theá gian khoâng saùnh baèng lieàn suy nghó: “Hai ngöôøi cuøng aên sao laïi coù phaân bieät”, nghó roài lieàn sanh taâm saân haän phaùt nguyeän: “Ta xuaát gia nôi Phaät Ca-nhieáp-ba tu phaïm haïnh, nguyeän ñem coâng ñöùc naøy ñöôïc sanh trong loaøi roàng coù ñaïi oai ñöùc ñoaït laáy Long cung, ñuoåi heát caùc roàng naøy ñi”. Do taâm saân haän maõnh lieät neân sau khi phaùt nguyeän xong nôi hai tay chaûy ra nöôùc trong, luùc ñoù caùc roàng trong cung ñeàu bò ñau ñaàu, caùc roàng noùi vôùi vò thaày: “Caàu-tòch naøy khoâng nghó vieäc thieän, neân ngaên caûn”, vò thaày noùi: “Ñaây laø coõi aùc, côù sao con laïi phaùt nguyeän nhö vaäy”, Caàu-tòch noùi keä: “Taâm con ñaõ ñi xa, Khoù theå naém baét laïi, Côù sao khoù truy hoái, Vì hai tay chaûy nöôùc”. Noùi keä xong thaân hoùa thaønh roàng, ñuoåi heát caùc roàng ñi vaø

chieám laáy Long cung. Naøy caùc Bí-soâ, Bí-soâ hoùa roàng chính laø Long vöông bò ñuoåi, Long vöông do nhaân duyeân naøy maø baét ñaàu phaùt taâm". Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù coù moät ngoaïi ñaïo ñeán truù xöù cuûa caùc Bí-soâ thaáy giöôøng naèm, ngoïa cuï... cho ñeán thöùc aên uoáng ñeàu thöôïng dieäu, lieàn suy nghó: "Ta neân xuaát gia ôû ñaây ñeå ñöôïc thoï höôûng moïi thöù thöôïng dieäu, ñeán ngaøy nghe phaùp thì ta seõ trôû veà truù xöù cuûa mình ñeå nghe", nghó roài lieàn ñeán choã caùc Bí-soâ caàu xuaát gia, caùc Bí-soâ lieàn cho xuaát gia vaø thoï caän vieân. Thöôøng phaùp cuûa ngoaïi ñaïo laø Bao-saùi-ñaø vaøo ngaøy thöù möôøi boán, Bí-soâ Bao-saùi-ñaø vaøo ngaøy thöù möôøi laêm neân ngoaïi ñaïo naøy trôû veà truù xöù cuûa ngoaïi ñaïo ñeå Bao-saùi-ñaø vaøo ngaøy thöù möôøi boán, qua ngaøy thöù möôøi laêm môùi trôû

laïi choã Bí-soâ ñeå tröôûng tònh. Thôøi gian sau vì coù duyeân sö neân taêng giaø boá taùt vaøo ngaøy thöù möôøi boán, ngoaïi ñaïo naøy suy nghó: "Hoâm nay hai nôi cuøng tröôûng tònh, ta neân ñeán kia hay ôû ñaây. Sa moân Thích töû voán töø bi hæ xaû, khoan dung coøn ngoaïi ñaïo thì nghieâm khaéc, neáu ta khoâng ñeán aét seõ phaït vaø quôû traùch ta", nghó roài lieàn ñeán truù xöùa cuûa ngoaïi ñaïo boá taùt. Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñaùnh kieàn chuøy taäp hoïp Taêng giaø, ñaïi chuùng ñeàu ñeán taäp hoïp chæ thieáu coù moãi Bí-soâ ngoaïi ñaïo, caùc Bí-soâ tìm khoâng thaáy neân cuøng taùc phaùp tröôûng tònh. Saùng hoâm sau Bí-soâ ngoaïi ñaïo trôû veà, caùc Bí-soâ hoûi ñaõ ñi ñaâu, lieàn ñaùp: "Toâi töø choã caùc phaïm haïnh cuõ boá taùt xong trôû veà", caùc Bí-soâ nghe roâi lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: "Ngoaïi ñaïo kia coøn chaáp taø kieán khoâng chòu boû, neáu coøn ôû trong giaùp phaùp cuûa ta chaúng nhöõng khoâng coù lôïi ích, cuõng khoâng taêng tröôûng phaùp nhaõn, neân dieät taän cho hoï hoaøn tuïc. Töø nay veà sau neáu coù ngoaïi ñaïo ñeán caàu xuaát gia neân hoûi: Ngöôi khoâng phaûi laø ngoaïi ñaïo coøn öa thích taø phaùp phaûi khoâng? Neáu ñaùp phaûi thì neân ñuoåi ra, neáu khoâng hoûi thì phaïm toäi vieät phaùp". Luùc ñoù cuï thoï Öu-ba-ly baïch Phaät: "Theá toân, ngoaïi ñaïo nhö theá naøo neân dieät taän?", Phaät noùi: "Moät laø ngoaïi ñaïo vaän coøn giöõ y phuïc tröôùc kia cuûa mình; hai laø ngoaïi ñaïo coøn öa thích phaùp cuûa hoï, khoâng boû taø kieán; ba laø ngoaïi ñaïo trôû veà truù xöù cuûa ngoaïi ñaïo, maëc laïi y phuïc cuûa ngoaïi ñaïo cho ñeán khi maët trôøi moïc. ba loaïi ngoaïi ñaïo nhö theá ñeàu phaûi dieät taän". Phaät ôû thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù coù moät tröôûng giaû cöôùi vôï chöa bao laâu thì sanh ñöôïc moät trai, sau ñoù tröôûng giaû vì muoán kinh doanh caàu lôïi neân sang phöông khaùc buoân baùn, khoâng may laïi qua ñôøi khoâng trôû veà nöõa, ngöôøi vôï ôû nhaø phaûi töï löïc nuoâi con khoân lôùn. Ñeán tuoåi tröôûng thaønh, ñoàng töû naøy cuøng caùc baïn ñeán nhaø moät tröôûng giaû, ngöôøi con gaùi cuûa tröôûng giaû ñoù neùm traøng hoa vaøo ngöôøi ñoàng töû, caùc baïn lieàn hoûi ñoàng töû: "Baïn coù heïn vôùi ngöôøi con gaùi aáy phaûi khoâng?", ñaùp laø coù, caùc baïn noùi: "OÂng tröôûng giaû ñoù taùnh nghieâm khaéc aùc ñoäc, baïn öôùc heïn vôùi con gaùi cuûa oâng ta, oâng ta bieát ñöôïc seõ haïi baïn". Caùc baïn khuyeân

can roài lieàn ñöa ñoàng töû veà nhaø vaø noùi vôùi ngöôøi meï: “Baïn aáy cuøng öôùc heïn vôùi con gaùi oâng tröôûng giaû laøm vieäc phi phaùp, chuùng con ñaõ khuyeân can nhöng e trong ñeâm nay baïn aáy seõ ñi ñeán ñoù, baùc neân tìm caùch ngaên caûn”, noùi roài ra veà. Ngöôøi meï baûo con trai vaøo phoøng, trong phoøng ñeå-saün bình nöôùc vaø caùi boâ, baø ñoùng cöûa laïi vaø naèm nguû ngay tröôùc cöûa phoøng cuûa con. Ñeán nöûa ñeâm, ngöôøi con keâu meï: “Meï haõy môû cöûa cho con ra ngoaøi tieåu tieän”, ngöôøi meï noùi: “Trong phoøng coù

ñeå-saün caùi boâ, con cöù tieåu vaøo trong ñoù”. Khoâng bao laâu sau ngöôøi con laïi keâu meï môû cöûa, ngöôøi meï vaãn khoâng môû vaø noùi raèng: “Ta bieát con muoán ñi ñaâu, ta coù cheát cuõng khoâng môû cöûa”, ngöôøi con nghe roài lieàn töùc giaän, laïi do löûa duïc ñoát taâm neân khoâng ñieàu aùc gì maø khoâng daùm laøm, lieàn toâng cöûa ra gieát cheát meï roài chaïy ñi ñeán nhaø tröôûng giaû ñeå gaëp ngöôøi con gaùi kia. Luùc ñoù coâ gaùi thaáy ñoàng töû thaân hình run raãy lieàn noùi: “Anh chôù sôï, cha em khoâng coù ôû nhaø”, ñoàng töû noùi: “Ñeâm nay vì em maø anh ñaõ gieát cheát meï mình”, coâ gaùi hoûi: “Laø meï ruoät hay meï keá”, ñaùp laø meï ruoät, coâ gaùi suy nghó: “Ngöôøi naøy noåi giaän ngay caû meï mình coøn daùm gieát, huoáng chi laø ta”, nghó roài lieàn noùi: “Haõy chôø ôû ñaây, em leân laàu moät chuùt roài trôû xuoáng ngay”, leân laàu roài coâ gaùi lieàn la lôùn laø coù giaëc, ñoàng töû nghe roài lieàn chui qua oáng thoaùt nöôùc troán ra ngoaøi, veà ñeán nhaø lieàn la to leân raèng: “Giaëc gieát cheát meï toâi”. Sau khi hoûa taùng meï xong, ñoàng töû suy nghó: “Ta ñaõ taïo toäi nghòch”, töø ñoù trong loøng luoân sôï haõi baát an neân tìm ñeán caùc nôi thôø trôøi hoûi neân tu haïnh nghieäp gì ñeå dieät toäi. Coù ngöôøi noùi laø phaûi nhaûy vaøo löûa, coù ngöôøi noùi neân töø treân cao nhaûy xuoáng, coù ngöôøi noùi neân nhaûy vaøo nöôùc, laïi coù ngöôøi noùi neân thaét coå… ñeàu laø töï saùt, khoâng coù loái thoaùt. Thôøi gian sau ñoàng töû naøy ñeán trong röøng Theä-ña nghe caùc Bí-soâ tuïng keä: “Neáu ngöôøi taïo nghieäp aùc, Tu thieän töø dieät ñöôïc, Kia chieáu soi theá gian, (nhö) Maët trôøi ra khoûi maây.”, Ñoàng töû nghe roài lieàn suy nghó: “Sa moân Thích töû coù phaùp töø toäi, ta neân xuaát gia tu thieän nghieäp ñeå dieät töø toäi cuûa mình”. Nghó roài lieàn ñeán choã caùc Bí-soâ caàu xuaát gia, caùc Bí-soâ lieàn cho xuaát gia vaø cho thoï caän vieân, sau ñoù sieâng naêng tinh taán tu taäp, khoâng bao laâu sau thoâng suoát ba taïng ñöôïc bieän taøi voâ ngaïi, kheùo hay luaän ñaùp. Coù moät Bí-soâ hoûi: “Vì nhaân duyeân gì maø thaày tinh taán nhö vaäy, chaéc laø mong caàu ñieàu gì?”, ñaùp: “Toâi vì muoán dieät troïng toäi”, laïi hoûi troïng toäi gì, ñaùp laø toäi gieát meï, laïi hoûi laø meï ruoät hay nhuõ maãu, ñaùp laø meï ruoät. Bí-soâ naøy ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Ngöôøi gieát meï xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa ta seõ laøm hoaïi chaùnh phaùp, neân dieät taän. Töø nay veà sau neáu coù ngöôøi ñeán caàu xuaát gia neân hoûi: Ngöôi khoâng coù gieát meï phaûi khoâng?, neáu khoâng hoûi thì phaïm toäi Vieät phaùp”. Sau khi bò Taêng dieät taän, ngöôøi naøy suy nghó: “Ta khoâng theå hoaøn tuïc, ta neân ñeán bieân phöông xa xoâi”, nghó roài lieàn ñeán choán bieân

phöông hoùa ñoä moät tröôûng giaû, tröôûng giaû naøy phaùt taâm tín kính xaây chuøa cho Bí-soâ naøy ôû, khoâng bao laâu sau coù

SOÁ 1444 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA XUAÁT GIA SÖÏ, Quyeån 4 366

nhieàu ngöôøi ñeán nghe phaùp nöông ôû, trong soá ñoù coù nhieàu ngöôøi chöùng quaû A-la-haùn. Thôøi gian sau Bí-soâ naøy maéc bònh laï, thuoác thang khoâng theå trò laønh, ñeán luùc nguy khoán môùi baûo caùc ñeä töû xaây nhaø taém, caùc ñeä töû vaâng lôøi cho xaây nhaø taém vöøa xong thì vò thaày noùi keä: “Tích tuï ñeàu tieâu taùn, Cao ngaát aét rôi rôùt, Hoäi hoïp aét bieät ly, Coù maïng ñeàu phaûi cheát”. Noùi keä xong thì qua ñôøi ñoïa vaøo ñòa nguïc Voâ giaùn. Luùc ñoù vò ñeä töû ñaõ chöùng quaû A-la-haùn nhaäp ñònh quaùn xem OÂ-ba-ñaø-da thaùc sanh vaøo choã naøo, quaùn treân thieân cung khoâng thaáy; keá quaùn trong coõi ngöôøi, coõi baøng sanh, ngaï quyû cuõng ñeàu khoâng thaáy; keá quaùn coõi ñòa nguïc thì thaáy thaày ñang ôû trong nguïc Voâ giaùn. Vò ñeä töû naøy suy nghó: “Thaày ta luùc coøn soáng ña vaên trì giôùi, duøng phaùp nhieáp thoï, khoâng hieåu ñaõ taïo nghieäp gì phaûi ñoïa trong Voâ giaùn”, nghó roài lieàn quaùn theâm, môùi bieát thaày mình ñaõ phaïm toäi nghòch laø gieát meï neân bò löûa döõ ôû ñòa nguïc böùc thaân. Luùc bò haønh haï ôû ñòa nguïc, vò naøy khôûi töôûng ñaây laø nhaø taém neân keâu leân laø nhaø taém, nguïc toát nghe ñöôïc duøng chuøy ñaùnh vaøo ñaàu noùi raèng: “Toäi nhaân baïc phöôùc, ñaây laø ñòa nguïc Voâ giaùn sao goïi laø nhaø taém”, bò ñaùnh lieàn phaùt thieän taâm neân maïng chung sanh leân coõi trôøi Töù thieân vöông. Taát caû höõu tình sanh leân coõi trôøi ñeàu khôûi ba nieäm: Moät laø ta töø ñaâu sanh ñeán ñaây, hai laø nay ta ñang ôû ñaâu, ba laø ta do nghieäp duyeân gì. Khôûi nieäm roài lieàn quaùn bieát ta cheát töø ñòa nguïc voâ giaùn, ñöôïc sanh leân coõi trôøi Töù thieân vöông, do nhaân duyeân laøm nhaø taém neân ñöôïc sanh leân coõi trôøi naøy. Quaùn bieát roài lieàn suy nghó: “Ta nhôø nôi thieän phöông tieän cuûa Theá toân neân môùi ñöôïc sanh leân coõi trôøi, ta neân ñeán gaëp Theá toân ñeå baùo aân”, nghó roài lieàn ñeán choã Phaät, nghe phaùp xong lieàn chöùng Sô quaû, ñöôïc Kieán ñeá roài lieàn trôû veà thieân cung. Luùc ñoù vò ñeä töû chöùng A-la-haùn ñeán giôø aên cuûa chuùng Taêng ngoài ôû vò trí baäc Thöôïng toøa trong chuùng, thò giaû doïn ñöa nöôùc, luùc Thöôïng toïa thoï nöôùc ñaàu ngoùn tay chaïm vaøo nöôùc laïnh lieàn nghó ñeán thaày mình ñang ñoïa trong ñòa nguïc phaûi uoáng nöôùc ñoàng soâi, lieàn quaùn coõi ñòa nguïc thì khoâng coøn thaáy thaày ñaâu; keá quaùn coõi ngöôøi, baøng sanh ngaï quyû cuõng khoâng thaáy; keá quaùn coõi trôøi thì thaáy thaày ñöôïc sanh leân coõi trôøi Töù thieân vöông, sau ñoù ôû choã Phaät ñaõ ñöôïc Kieán ñeá. Quaùn thaáy bieát roài lieàn móm cöôøi noùi raèng: “Chæ coù Phaät phaùp taêng laø vi dieäu thanh tònh baát tö nghì. Phaïm toäi nghòch, nghieäp cöïc troïng bò ñoïa vaøo ñòa nguïc roài laïi ñöôïc sanh leân coõi trôøi, thaät laø coù coâng naêng thuø thaéng”, vò thò giaû doïn ñöa nöôùc thaáy Thöôïng toïa cöôøi lieàn noùi:

SOÁ 1444 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA XUAÁT GIA SÖÏ, Quyeån 4 367

“OÂ-ba-ñaø-da cheát, thaày ñöôïc leân laøm Thöôïng toïa neân vui veû móm cöôøi phaûi khoâng?”, Thöôïng toïa noùi: “Naøy cuï thoï, ñieàu maø thaày vöøa hoûi baây giôø laø khoâng ñuùng luùc, ñôïi khi Taêng giaø taäp hoïp haõy hoûi ñieàu nay, ta seõ giaûi ñaùp cho thaày”. Sau ñoù khi Taêng giaø taäp hoïp, vò thò giaû kia lieàn hoûi Thöôïng toïa gioáng nhö ñoaïn vaên treân, thöông toïa lieàn ñem vieäc treân noùi cho ñaïi chuùng nghe, ñaïi chuùng nghe xong ñeàu Hoan-hæ taùn thaùn coâng ñöùc cuûa Tam baûo nhö ôû ñoaïn vaên treân. Phaät ôû trong röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät thuyeát phaùp cho vua Thaéng-quang, vua nghe phaùp xong lieàn ñöôïc Kieán ñeá, luùc ñoù coù taùm vaïn thieân chuùng cuøng voâ löôïng traêm ngaøn Phaïm chí, Baø-la-moân ñoàng thôøi cuõng ñöôïc Kieán ñeá, vua lieàn cho ngöôøi ñaùnh troáng tuyeân lònh: “Moïi ngöôøi neân bieát, ngöôøi trong nöôùc ta khoâng ñöôïc laøm giaëc cöôùp, neáu laøm giaëc cöôùp bò baét ñöôïc seõ bò ñi ñaøy vaø taån xuaát. Taøi vaät cuûa ngöôøi bò maát ta seõ xuaát kho boài thöôøng”. Cuõng vaøo luùc ñoù Phaät thuyeát kinh Thieáu Nieân cho vua nöôùc Kieàu-taùt-la khieán sanh loøng tín kính, vua cuõng cho ngöôøi ñaùnh troáng tuyeân lònh: “Moïi ngöôøi neân bieát, ngöôøi trong nöôùc ta khoâng ñöôïc laøm giaëc cöôùp, neáu laøm giaëc cöôùp bò baét ñöôïc seõ gieát cheát. Taøi vaät cuûa ngöôøi bò maát ta seõ xuaát kho boài thöôøng”. Luùc ñoù boïn giaëc cöôùp cuûa hai nöôùc naøy nghe nhaø vua tuyeân lònh nhö vaäy lieàn taäp trung laïi ôû ranh giôùi giöõa hai nöôùc ñeå troán traùnh, ngöôøi soáng trong hai nöôùc ñeàu nghe bieát ôû ranh giôùi giöõa hai nöôùc coù boïn giaëc cöôùp thöôøng ñoùn ñöôøng caùc ñoaøn thöông buoân cöôùp cuûa gieát ngöôøi. Luùc ñoù coù caùc thöông nhôn ñi ñeán giöõa ñöôøng thì gaëp cöôùp, trong soá caùc thöông nhôn coù ngöôøi bò gieát cheát, coù ngöôøi boû chaïy, laïi coù moät vò A-la-haùn thaùp tuøng theo caùc thöông nhôn thaáy vieäc naøy roài trong luùc chaùnh tö duy thì bò gieát cheát. Ngöôøi chaïy thoaùt ñöôïc lieàn chaïy ñeán choã vua Thaéng-quang keâu cöùu, vua hoûi bieát roõ choã bò cöôùp roài lieàn ra lònh cho ñaïi töôùng Tyø-loâ-traïch-gia ñem quaân ñi baét giaëc. Luùc ñoù boïn cöôùp ñang ôû trong röøng phaân chia taøi vaät vöøa cöôùp ñöôïc, ñaïi töôùng cho quaân bao vaây töù phía roài ñaùnh troáng thoåi oác, giaëc cöôùp nghe roài kinh hoaøng boû chaïy, coù keû bò gieát, coù keû bò baét. Ñaïi töôùng cho chôû taát caû taøi vaät vaø boïn cöôùp ñaõ baét ñöôïc giaûi veà ñeán choã vua. Vua hoûi boïn cöôùp: “Caùc ngöôi haù khoâng nghe ta tuyeân lònh, ngöôøi trong nöôùc ta khoâng ñöôïc laøm giaëc cöôùp, neáu laøm giaëc cöôùp bò baét ñöôïc seõ gieát cheát hay sao?”, ñaùp: “Chuùng toâi ñeàu nghe bieát”, vua hoûi: “Neáu ñaõ nghe bieát taïi sao coøn laøm giaëc cöôùp, cöôùp heát taøi vaät cuûa ñoaøn thöông buoân?”, ñaùp: “Neáu khoâng laøm giaëc cöôùp thì khoâng theå sinh soáng ñöôïc”, vua hoûi: “Neáu nhö vaäy thì chæ neân laáy cuûa, taïi sao coøn gieát ngöôøi?”, ñaùp: “Vì muoán khuûng boá hoï neân môùi gieát”. Vua noùi: “Neáu nhö vaäy ta cuõng

coù caùch xöû toäi laøm cho caùc ngöôi sôï haõi, caùch xöû toäi naøy neáu tröôùc nay chöa thaáy thì nay caùc ngöôi ñöôïc thaáy”, noùi xong nhaø vua ra lònh gieát heát boïn

cöôùp. Trong soá boïn cöôùp coù moät teân chaïy thoaùt ñöôïc lieàn chaïy ñeán trong röøng Theä-ña ôû choã caùc Bí-soâ caàu xuaát gia, caùc Bí-soâ lieàn cho xuaát gia vaø thoï Caän vieân. Sau ñoù caùc Bí-soâ daãn Bí-soâ naøy vaøo röøng thaây cheát, Bí-soâ naøy thaáy xaùc cuûa nhöõng teân cöôùp lieàn rôi nöôùc maét, caùc Bí-soâ noùi vôùi nhau: "Bí-soâ môùi xuaát gia naøy tín taâm raát saâu, nhìn thaáy nhöõng thaây cheát naøy lieàn rôi nöôùc maét". Bí-soâ naøy nghe roài lieàn khoùc lôùn, caùc Bí-soâ hoûi nguyeân do, lieàn ñaùp: "Ngöôøi naøy laø cha, ngöôøi naøy laø anh, ngöôøi naøy laø em cuûa toâi", caùc Bí-soâ hoûi: "Hoï ñeàu laø giaëc cöôùp, ñaõ gieát cheát moät A-la-haùn, khoâng leõ thaày cuõng laø moät trong soá boïn cöôùp ñoù hay sao?", ñaùp phaûi. Caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: "Ngöôøi gieát A-la-haùn laø ñoaïn phöôùc ñieàn, phaïm toäi nghòch, neáu xuaát gia seõ laøm hoaïi giaùo phaùp cuûa ta, neân dieät taãn cho hoaøn tuïc. Töø nay caùc Bí-soâ neáu coù ngöôøi ñeán caàu xuaát gia neân hoûi: Ngöôi khoâng coù gieát A-la-haùn phaûi khoâng?, neáu khoâng hoûi thì phaïm toäi Vieät phaùp". Luùc ñoù cuï thoï Öu-ba-ly baïch Phaät: "Neáu coù ngöôøi tröôùc ñaõ xuaát gia, phaù hoøa hôïp Taêng roài hoaøn tuïc, sau ñoù laïi ñeán caàu xuaát gia, coù neân cho hoï xuaát gia khoâng?", Phaät noùi: "Khoâng neân. Töø nay trôû ñi neáu coù ngöôøi ñeán caàu xuaát gia, caùc Bí-soâ neân hoûi: Ngöôi coù töøng phaù hoøa hôïp Taêng hay khoâng?, neáu ñaùp laø khoâng thì neân ñoä, neáu khoâng hoûi nhö theá thì phaïm toäi Vieät phaùp", Öu-ba-ly laïi hoûi: "Neáu coù ngöôøi sanh taâm aùc nghòch vôùi Theá toân laøm thaân Phaät chaûy maùu, sau ñoù ñeán caàu xuaát gia thì coù neân ñoä hoï khoâng?", Phaät noùi: "Khoâng neân. Neáu coù ngöôøi ñeán caàu xuaát gia, caùc Bí-soâ neân hoûi: Ngöôi khoâng coù aùc taâm laøm thaân Phaät chaûy maùu phaûi khoâng?, neáu ñaùp laø khoâng coù thì neân ñoä, neáu khoâng hoûi nhö theá thì phaïm toäi Vieät phaùp". Öu-ba-ly laïi hoûi: "Neáu coù ngöôøi tröôùc ñaõ xuaát gia tuøy phaïm moät trong boán phaùp Ba-la-thò-ca roài hoaøn tuïc, sau ñoù laïi ñeán caàu xuaát gia thì coù neân ñoä hoï khoâng?", Phaät noùi: "Khoâng neân. Neáu coù ngöôøi ñeán caàu xuaát gia, caùc Bí-soâ neân hoûi: Ngöôi coù töøng phaïm moät trong boán toäi troïng hay khoâng?, neáu khoâng hoûi nhö theá thì phaïm toäi Vieät phaùp". Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Neáu coù Bí-soâ bò Taêng taùc phaùp yeát ma Baát kieán cöû, lieàn hoaøn tuïc; sau ñoù laïi xuaát gia vaø thoï Caän vieân tieáp tuïc gaây toäi, khoâng chòu phaùt loà, coøn noùi laø khoâng thaáy toäi thì Taêng neân dieät taãn. Neáu Bí-soâ naøo phaïm toäi khoâng chòu saùm hoái, sanh aùc kieán khoâng chòu boû, bò taêng taùc phaùp yeát ma Baát saùm cöû, Baát xaû aùc kieán cöû, hoaøn tuïc roài laïi ñeán caàu xuaát gia, vaãn khoâng chòu saùm hoái vaø khoâng boû aùc kieán thì

neân dieät taãn". Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù nhöõng ngöôøi ñeä töû ñöôïc Luïc chuùng Bí-soâ ñoä khi chöa bieát thaày mình laø ngöôøi aùc haïnh thì cuøng ôû chung thöøa söï cuùng döôøng, nhöng khi bieát roài thì boû ñi ñeán ôû chung vôùi caùc Bí-soâ thieän haïnh ñeå thænh hoûi nhöõng vieäc caàn laøm trong ba thôøi. Luïc chuùng Bí-soâ noùi vôùi nhau: "Nhöõng Haéc baùt naøy ñoaït ñeä töû cuûa chuùng ta, neáu chuùng ta coù ñoä

theâm ai thì haõy ñoä nhöõng ngöôøi nhö vaày nhö vaày". Sau ñoù OÂ-ba-Nan-ñaø thaáy moät ngöôøi khoâng coù tay lieàn noùi: "Hieàn thuû, sao ngöôi khoâng xuaát gia?", ñaùp: "Ai coù theå ñoä moät ngöôøi khoâng coù tay nhö toâi", OÂ-ba-Nan-ñaø noùi: "Giaùo phaùp cuûa Theá toân töø bi khoan thöù, ta seõ ñoä ngöôi". Noùi roài lieàn daãn veà cho xuaát gia vaø thoï Caän vieân roài daïy caùc haønh phaùp vaø oai nghi, vaøi ngaøy sau baûo raèng: " ngöôi bieát khoâng, nai khoâng nuoâi nai, thaønh Thaát-la- phieät naøy roäng lôùn, daân ñoâng ñeàu kính tín Tam baûo, ngöôi neân ñi ñeán ñoù khaát thöïc töï nuoâi thaân", Bí-soâ khoâng tay baïch: "Thaân con nhö vaày laøm sao khaát thöïc ñöôïc", OÂ-ba- Nan-ñaø noùi: "Ta seõ daïy ngöôi", noùi roài lieàn maëc ba y vaøo ngöôøi ñeä töû roài duøng daây coät laïi, keá coät ñaõy baùt vaøo vai traùi, coät caây tích tröôïng vaøo vai phaûi cuûa ñeä töû. Bí-soâ khoâng tay vaøo thaønh khaát thöïc, moät phuï nöõ troâng thaáy khoâng coù tay lieàn la leân: "Ai ñaõ ñoäc aùc chaët Caû hai tay cuûa Bí-soâ nay nhö vaäy?", Bí-soâ noùi: "Toâi bò chaët hai tay khi coøn ôû theá tuïc, khoâng phaûi sau khi xuaát gia", phuï nöõ kia hoûi: "Ai ñaõ ñoä thaày xuaát gia?", ñaùp laø OÂ-ba-Nan-ñaø, phuï nöõ kia nghe roài lieàn noùi: "Tröø nhoùm Luïc chuùng aùc haïnh ra, khoâng ai ñoä ngöôøi nhö theá naøy xuaát gia". Caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Do ñoä ngöôøi caên thaân khoâng ñaày ñuû neân coù loãi naøy. Sao goïi laø caên thaân khoâng ñaày ñuû? Töùc laø khoâng tay, khoâng ngoùn tay, khoâng chaân, söùt moâi, khoâng moâi... Neáu ai ñoä nhöõng ngöôøi nhö theá thì phaïm toäi Vieät phaùp". Luùc ñoù Öu-ba-ly baïch Phaät: "Neáu ngöôøi phaûi choáng gaäy, bò ban traéng hoaëc giaø quaù, nhoû quaù... ñöôïc ñoä khoâng?", Phaät noùi: "Khoâng ñöôïc. Taát caû nhöõng bònh laøm nhô ngoïa cuï cuûa taêng ñeàu khoâng ñöôïc ñoä. Laïi nöõa nhöõng ngöôøi queø chaân, maét leù, muø, choät, guø löng, luøn thaáp, coù böôùu coå, caâm, ñieác... ñeàu khoâng ñöôïc ñoä, neáu ñoä thì phaïm toäi Vieät phaùp. Laïi nöõa nhöõng ngöôøi daâm duïc quaù ñoä, bò nöõ nhaân laøm toån thöông, bò toån thöông do laøm vieäc naëng, bò thöông toån do ñi boä, ñaïi tieåu tieän khoâng theå caám cheá... ñeàu khoâng ñöôïc ñoä, neáu ñoä thì phaïm toäi Vieät phaùp", laïi hoûi: "Nhöõng ngöôøi maéc bònh gheû laùc, gheû ñoäc, maïch löôn, bònh laùc khoâ, laùc öôùt, gaày coøm, hen suyeån, soát reùt, ñieân cuoàng, nghieän ngaäp, tró... coù ñöôïc ñoä khoâng?", Phaät noùi: "Khoâng ñöôïc, neáu ñoä thì phaïm toäi Vieät phaùp".

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.